

TÜRKİYE EKONOMİSİ 1923-1950

4. Hafta

1923-1950 Erken Cumhuriyet Dönemi

Türkiye Ekonomisi

- 1. 1923-1929: İzmir İktisat Kongresi ve Ekonominin Yeniden İnşası**
- 2. 1929-1939: Ekonomik Buhran: Korumacı-Devletçi Ekonomi**
- 3. 1940-1945: İkinci Dünya Savaşı Koşullarında Türkiye Ekonomisi**
- 4. İkinci Dünya Savaşı'nda Sonra Kapitalist Blok ile Bütünleşme**

CUMHURİYET'İN DEVRALDIĞI MİRAS

- Dış borçlar ve ülke aleyhine ticaret sözleşmeleri
- Yarı sömürge niteliğindeki bağımlı ekonomi
- Zayıf sanayi, ilkel tarım
- İktisadi verimlilik ve işgücü açısından nitelik düzeyi düşük işgücü
- Yıpranmış ve yorgun nüfus
- Tahrip olmuş demiryolu, liman, karayolu gibi ulaşım altyapısı

İZMİR İKTİSAT KONGRESİ 1923

- Tam bağımsızlık
- Kendi kendine yeterlilik
- Ulusal kalkınma hamlesi yapmak
- Yerel sanayinin korunması
- Alt yapının oluşturulması
- Düşük enflasyon
- Güçlü Türk lirası
- Sıkı para politikası
- Ulusal egemenliğe zarar vermemek şartıyla yabancı yatırımlara izin verilmesi

1923-1929 DIŐA AÇIK/KARMA EKONOMİ

- Tam bağımsız, kendi kendine yeten ulusal bir ekonomi kurmak
- Ulusal kalkınma hamlesini gerçekleştirmek için hızla sanayileşmek
- Sermaye birikimi sağlamak
- Müslüman-Türk sermayedar kesim yaratılması-Ulusal Burjuvaziyi Yaratmak
- Tarımsal üretimi arttırmak
- Ulaşım altyapısının ve bankacılık sisteminin geliştirilmesi
- Yabancılar aıt işletmelerin millileştirilmesi

- Yatırımcılara kredi sağlamak üzere 1924'te İş Bankası ve 1925'te ise Sanayi ve Maadin Bankasını kurulmuştur.
- 1927 yılında çıkarılan Teşvik-i Sanayi Kanunu ile girişimcilere ucuz kredi sağlama, imtiyazlar, teşvikler ve vergi muafiyeti gibi kolaylıklar sağlanmıştır.
- İttihat ve Terakki döneminde başlayan, devlet eliyle «Müslüman-milli burjuvazi» yaratma sürecine aynı şekilde cumhuriyet döneminde de devam edilmiştir.

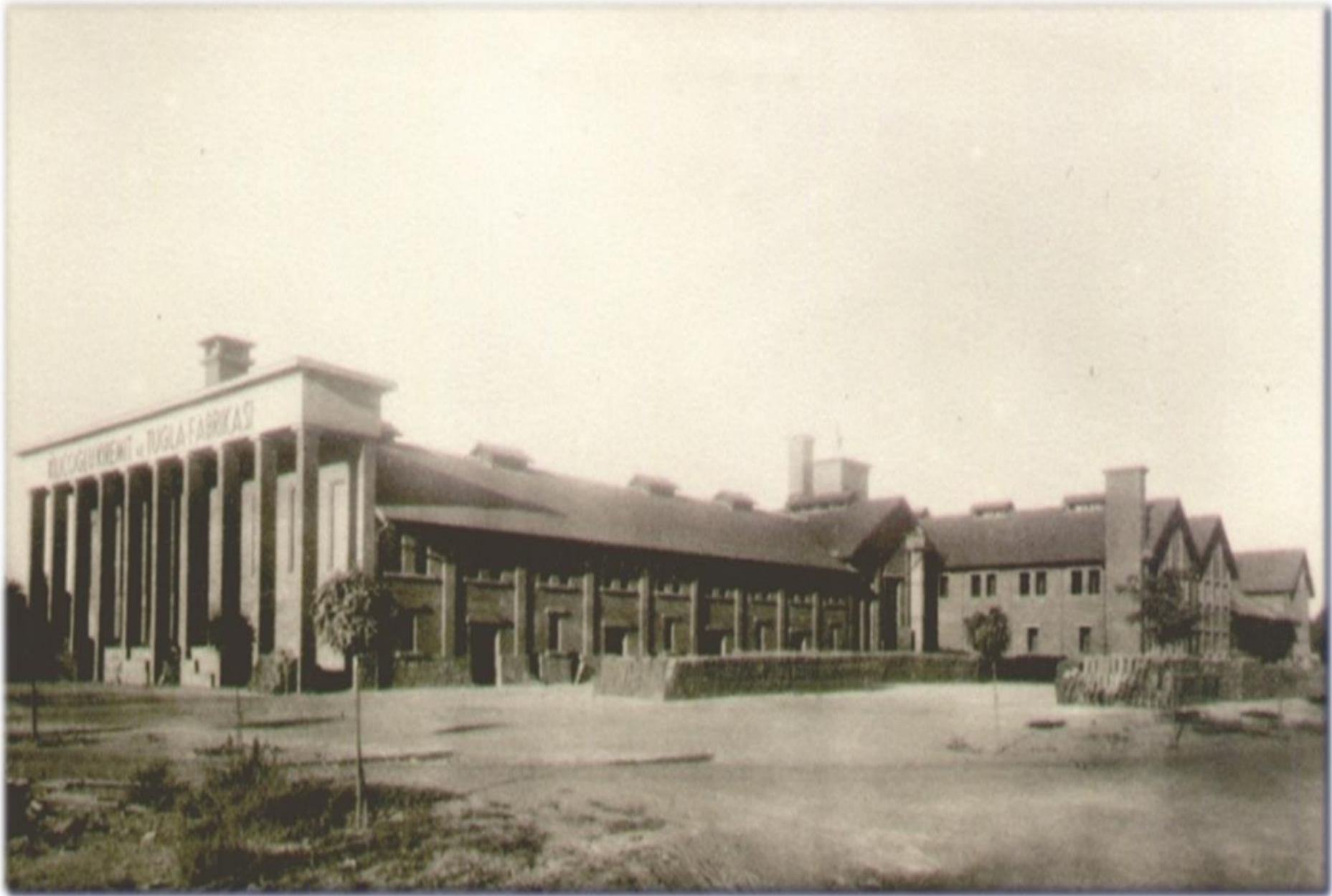
Kırklareli'de Aralık 1925'te temeli atılan ve Kasım 1926'da işletmeye açılan ALPULLU ŞEKER FABRİKASI

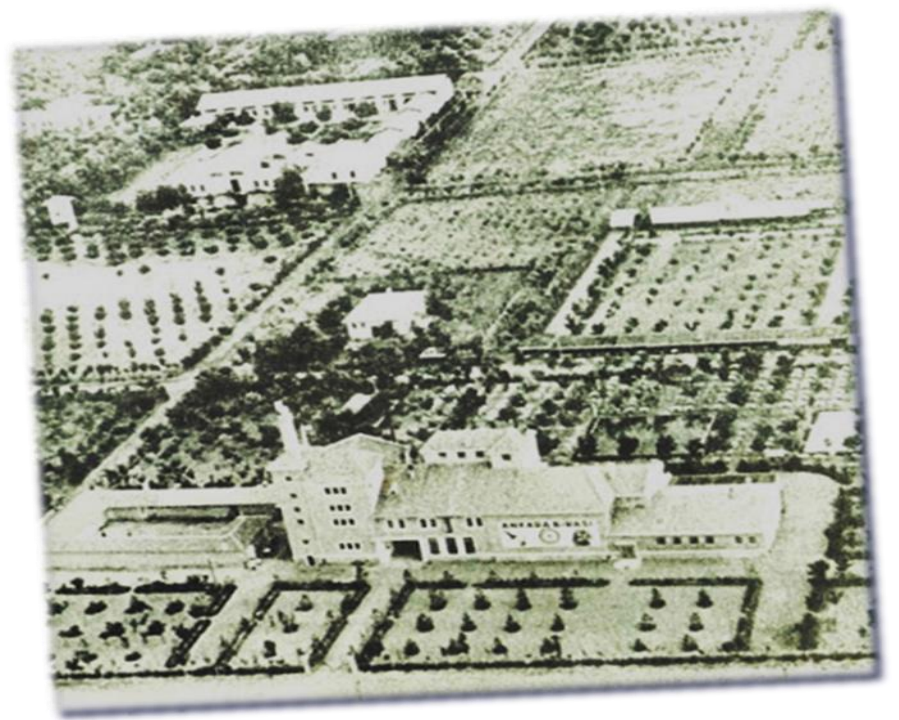
UŞAK ŞEKER FABRİKASI Açılışı, 1926

KAYSERİ UÇAK FABRİKASI, 1926

ESKİŞEHİR KİREMİT VE TUĞLA FABRİKASI, 1927

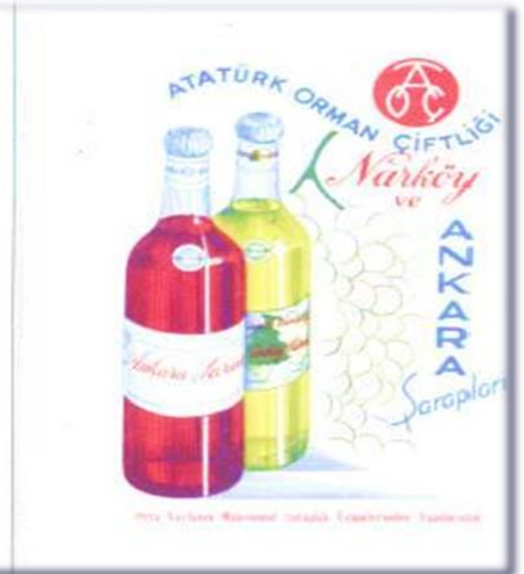
Atatürk Orman Çiftliği'nin Açılışı, Haziran 1925

Atatürk Çiftliği Pastörize Süt Fabrikası

Çiftlikte 8 adet imalathane kurulmuştur.

*Gazi Çiftliği. Yoğurt İmalathanesi.
Silivri Yoğurdu hazırlanırken*

1930-1939

KORUMACI ve DEVLETÇİ SANAYİLEŞME

- 1929 başlayan ekonomik buhran özellikle tarım ürünleri fiyatlarında ani ve önemli miktardaki düşüşe neden oldu. (1929–1939 döneminde yüzde 21 dolayında geriledi.)
- 1930'lar korumacı önlemler ve düzenlemeler yapılarak ekonomiye devlet müdahalesini arttıran adımlar atmaya başlandı.
- Özel sektörü tanıyan, ancak onun gücünün yetmediği durumlarda yatırımları devletin üstlenmesi anlamına gelen «devletçilik» mecburen uygulanan ekonomi politikası olmuştur.

BİRİNCİ BEŞ YILLIK KALKINMA PLANI

1934-1938

İplik, dokuma, kağıt, demir, gülyağı, suni ipek, süper fosfat, cam, çimento, seramik fabrikaları;

1-Kimya Sanayi: a-Suni ipek (Gemlik), b-Semikok (Zonguldak), c-Gülyağı (Isparta), d-Hamızı kibrit (İzmit), e-Süper fosfat (İzmit), f-Klor ve Süt Kostik (İzmit),

2-Toprak Sanayi: a-Seramik (Kütahya), b-Cam ve şişe (İstanbul/Paşabahçe), c-Çimento,

3-Demir Sanayi (Karabük),

4-Kağıt ve selüloz Sanayi (İzmit),

5-Kükürt sanayi (Keçiborlu),

6-Süngercilik (Bodrum),

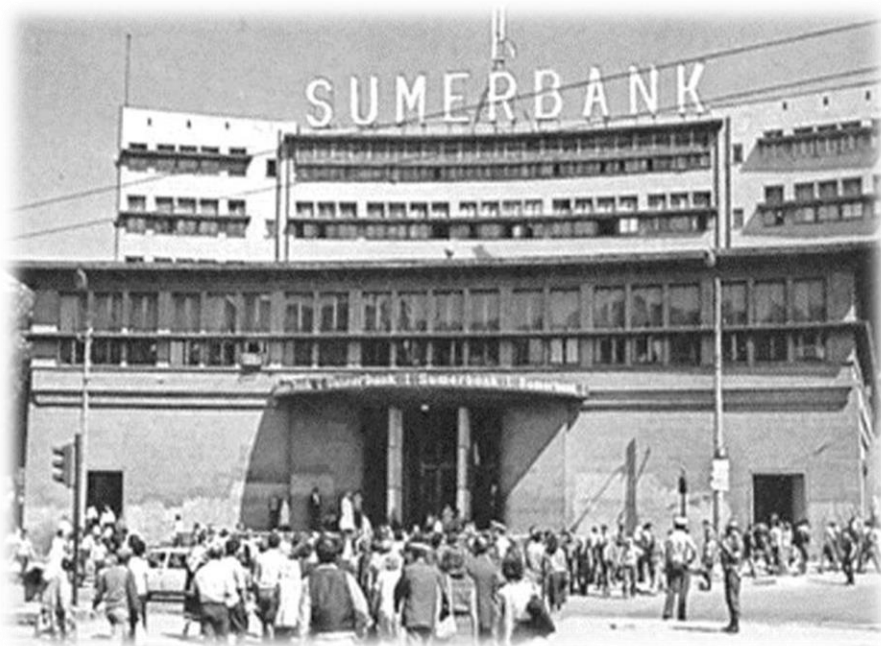
7-Pamuk mensucat sanayi (Bakırköy, Kayseri, Ereğli, Nazilli ve Malatya'da iplik ve dokuma, Iğdır'da iplik),

8-Kamgarn (Yün iplikçiliği) Sanayi "Merinos" (Bursa),

9-Kendir Sanayi (Kastamonu)

Beş Yıllık Kalkınma Planının Dayandığı Temel İlkeler;

- Temel hammaddeleri yurt içinde üretilen veya üretilebilecek sınai tesislerin yapılması,
- Büyük sermaye ve ileri teknoloji gerektiren projelerin hazırlanması,
- Kuruluş kapasitelerinin iç tüketimi karşılayacak düzeyde tutulması

ETİBANK

Bankacılık Şubeleri:

Ankara
Anafartalar
Adana
Balıkesir
Beyoğlu İst.
Çemberlitaş İst.
Karaköy İst.
Pangaltı İst.
İskenderun
İzmit
Zonguldak

MADEN, ENERJİ VE
BANKACILIK
SAHALARINDA
VİRMİ ALTI YILDAN
BERT MEMLEKET
HİZMETİNDEDİR.

TASARRUFUNUZUN
EMNİYETİNİ SAĞLAMAK
VE KURUMSAL
ARTTIRMAK İÇİN
ETİBANKA HESAP
AÇTIRIYORUZ.

**KALKINMAK SANAYİLEŞMEKLE
MÜMKÜNDÜR**

SÜMERBANK
KÜÇÜK TASARRUFLARINIZI
BU UĞURDA KULLANACAK TEK
BANKADIR

FIYATI - 3 LİRA

Nazilli basma fabrikası dün Atatürk tarafından altın bir anahtarla açıldı

Büyük Şefi aralarında gören halk misli görülmemiş tezahüratta bulundu
Başvekâlet vekili B. Celâl Bayar bir nutuk söyleyerek fabrikanın nasıl yapıldığını ve nasıl çalışacağını anlattı

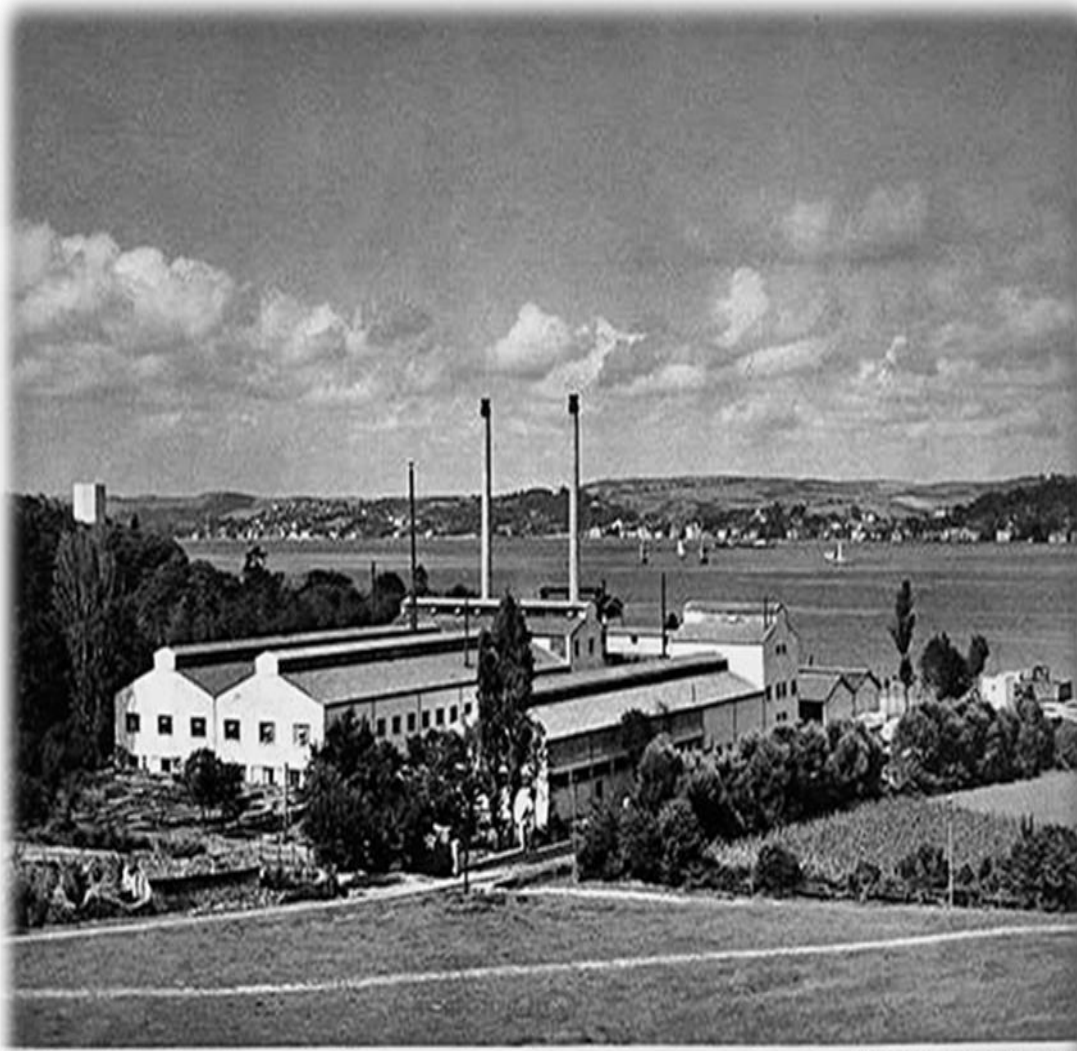
Nazilli 9 (A.A.) — Nazilli basma fabrikasının açılma töreni binlerce halkın coşkulu tezahüratı arasında yapılmıştır.
Saat 13,30 da Başvekili Vekili B. Celâl Bayar ve İcra Vekilleri heyeti, Kamutay Heyeti, hususî trenle geldiler. Manevra sahasında bulunan Genel Kurmay başkanı merasim Ferit Çakır ve başkanları general Anm on.

Kayseri Bez Fabrikası, 1935

Nazilli Basma Fabrikası, 1937

PAŞABAHÇE, 1934

Cam fabrikası (Paşabahçe-İstanbul)

Fabrique de verrerie (Paşabahçe-İstanbul)
Glass Works (Paşabahçe-İstanbul)
Glasefabrik (Paşabahçe-İstanbul)

Şişe ve cam fabrikası

**Fabrikada 600 çeşid cam
eşya yapılacak**

Paşabahçedeki şişe ve cam fabrikası işlemeğe başlamıştır. Fabrika, memleketimizin ihtiyacını, cenebi mallardan daha ucuz olarak karşılayacaktır.

Fabrika yalnız şişe değil, camdan mamul birçok eşya çıkarılmaktadır.

İmalât çeşidleri 600 kadardır. Bunlar arasında kristal sigara tablası, surahi, kavanoz, vazo gibi ev eşyası da vardır.

Müessese bu kadarla kalmıyarak yakında pencere camı yapmak üzere bir pavyon açacaktır.

İleride ampul pavyonu da ilâve edilecek ve böylece memleketin en verimli sanayi teşekküllerinden biri haline gelecektir.

Cam fabrikasının faaliyete geçmesi piyasada çok alâka uyandırmıştır.

DEMİRYOLLARI

Demirağlarla Ördük Anayurdu Dört Baştan

YERLİ MALI

Yerli Malı Yurdun Malı, Her Türk Onu Kullanmalı

Derisi deri / Köselesi kösele
Tahta yok / Mukavva yok
Yumuşak, esnek

Ayakkabı Sümerbank'tan alınır.

Ayakkabıyı ayakkabı yapan malzemesi ve işçiliğidir. Sümerbank'ta ayakkabının derisi deri, köselesi köseledir. İçinde tahta yoktur, mukavva yoktur. Yumuşak, esnek, dayanıklı, sıktır. İşçiliği mükemmeldir.

Gelin Sümerbank'a. Değişik modellerden zevkinize ve kesenize uygun bir çift ayakkabı alın.

Bir çift,
bir çift daha alın.
Güle güle giyin.

COK HESAPLI
FİYATLARLA

9.800 TL

geçmiş gazete

SÜMERBANK

BAYRAM GELDI

YERLİ MALLAR
PAZARI
ZİYARETİNİZİ
BEKLİYOR

Bayram için eksiklerinizi başka yerden tedarik etmeden evvel YERLİ MALLAR PAZARINI ziyaret ediniz. Aldığınız malın hem iyisini, hem ucuzunu bulacaksınız.

BEYKOZ fabrikasının
kunduraları ucuzluk ve
sağlamlık itibarıyla emsalsizdir.

YERLİ MALLAR PAZARI

İstanbul - Beyoğlu - Ankara - Samsun.

Beykoz kundura fabrikası da SUMERBANK fabrikalarındandır.

SUMER BANK YERLİ MALLAR PAZARI

BEYKOZ Kunduraları
MARTİ GİBİDİR
İÇLERİNE SU GEÇİRMEZ

BEYKOZ HAFTASI
1 TEMMUZ 1937 DEN İTİBAREN

TENZİLAT

BEYKOZ HAFTASI

BEYKOZ HAFTASI

BEYKOZ HAFTASI

www.beigeteriegercektarin.wordpress.com

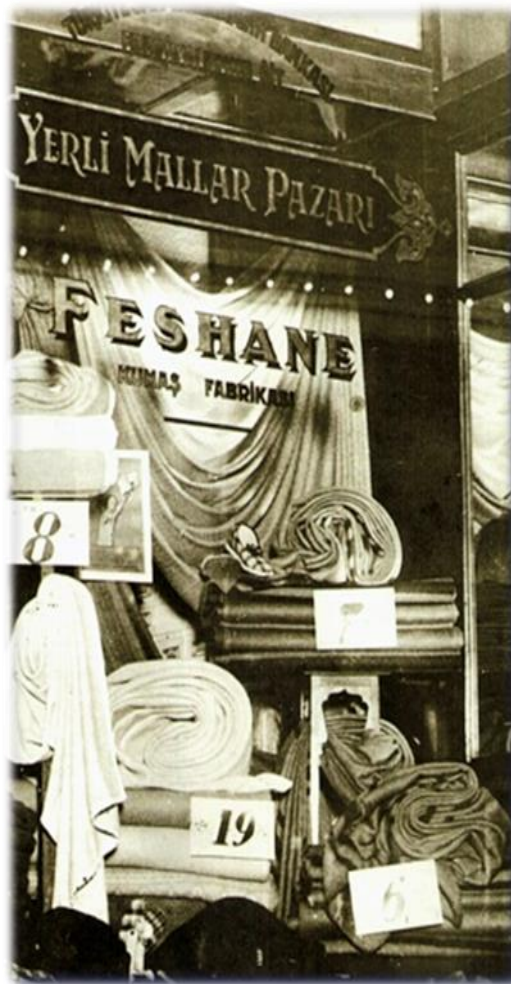
- Zarif
- Rahat
- Ucuz

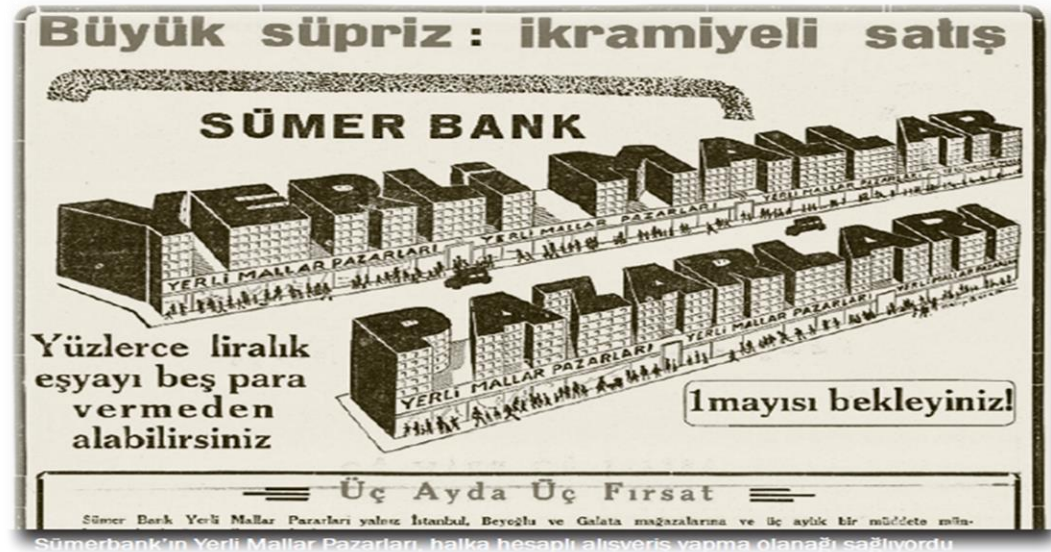
BEYKOZ
KUNDURALARI

SATILAN MAĞAZALARIMIZ:

İSTANBULDA : BEYOĞLU - KARAKÖY - BAĞCISAKI - KADIKÖY
ANKARADA : ESKİŞEHİR - ANKARA - KIZILDIRM
KONYA - ADANA - GİYAHİSAR - ZEMZULAK - SAMSUN - İZMİR

Neş'eli ve rahat yürüyüş ancak BEYKOZ KUNDURASI ile kabildir.

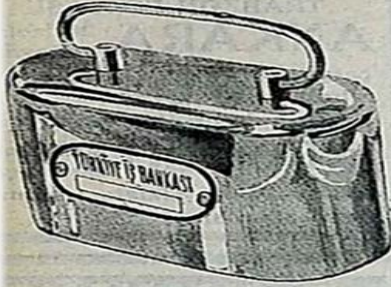

Su nes'eli çocuklar arasında:

*Bu çocuk
Niçin
Mahzun duruyor?*

Çünkü onun kumbarası yok!

*29 teşrinievvelde bir Kumbara
Hediye ederek onu da sevindiriniz*

*Türkiye'de Cumhuriyetin kuruluşu günü, bütün dünya-
nın (tasarruf günü) dir. Küçük, büyük, kadın, erkek
herkes o gün para biriktirmeye başlar.*

**Bu hafta içinde İş Bankasından alacağınız
Kumbaraya para atmaya başlayınız**

Gelecek sene bu tarihte bir çok paranız olur

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Çocuğunuzun KUMBARA sı Var mı ?

**Eğer yoksa İŞ BANKASI ndan hemen
bir KUMBARA alarak çocuğunuzun sevindiriniz**

Kumbara çocuğunuza vereceğiniz en
güzel hediye, ona istikbal temin eden
en sağlam vasıfıdır.

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI SIRASINDA TÜRKİYE EKONOMİSİ (1939-1945)

- Millî Koruma Kanunu, dönemin ekonomisi sebebiyle Ocak 1940'ta Cumhuriyet Halk Partisi iktidarının çıkarttığı ve hükûmete olağanüstü hâllerde fiyatları saptamada, ürünlere el koymada, hatta zorunlu çalışma yükümlülüğü getirmede birtakım yetkiler veren kanun.

1938-1943 FİYATLAR VE ARTIŞ ORANLARI

Ürün adı	1938 (kuruş)	1943 (kuruş)	Artış Oranı (%)
Ekmek (kilo)	0.05	38.67	284.7
Et (kilo)	42.52	198.54	366.9
Zeytinyağı (kilo)	51.85	231.29	336
Şeker (kilo)	28	338	1107
Peynir (kilo)	48.78	155.42	218.6
Süt (kilo)	14.79	51.25	236.5
Kömür (kilo)	5.33	12.21	129.1
Yumurta (tane)	1.71	7.94	364.3

CUMARTESİ
20
İkkinin
1941
5 Kurş

ULUS Basmacı
Duruş Çarşısı, Ankara
Ticari Ulu R. Akman
(Telefon)
Harmanca 1371
Yeni İsmet Mektebi 1381
Mithatpaşa Mektebi 1384
Yeni İsmet 1382
İsmet 1384

ULUS
ADIMIZ ANDIMIZDIR

MİLLİ PİYANGO
1942
YILBAZI
100000
1941

Ekmek işinde karne tatbik edilecek

Lüzum olduğu takdirde

İhtiyaç maddelerini aramak,

bunlara elkoymak için

hükümete selâhiyet verildi

Milli Korunma kanunundaki değişgeler ve eklentiler dün Mecliste kabul edildi

Japonların bir noktada kara ve çıkışları Hong Kong'un sonu... (Devamı 5.inci sayfa)

Japonlar
HONGKONG'A
çıktılar

Tokyo "Hongkong'a
filen hükimiz", diyor
Londra'ya göre
durum vahim

Şiddetli çarpışmalar oluyor

Tokyo, 19. 11. — Üstün Japon
kuvvetleri (Tokyo)
Japon kıtanı dışına çıkış
sıkıntısı içinde. Hongkong
güçlüğü.

Ekmek karneleri dağıtılmağa başlandı

Karne usulile herkes daha kolay ekmek alabilecektir

Evlere ekmek kartı dağıtılıyor

Dün sabahattan itibaren her semtte ekmek karnelerinin evlere dağıtılmasına başlanmıştır. Dağıtma işi bir kaç gün sürecektir. Karneler dağıtılmakla beraber ekmeğin bu usulle satılması için epeyce zaman vardır. Her şeyden evvel Koordinasyon heyetinin bu hususta karar vermesi, Vekiller Heyetinin bunu kabul etmesi ve kararın ilân edilmesi lâzımdır.

Ekmek karne usulile satılmağa başlayınca her tarafa dağıtma yerleri açılacak, tablaklar müşterilerinin ekmeklerini alarak evlerine kadar getireceklerdir. Bu suretle ekmek satın almak bugünkünden çok kolay olacaktır. Hiç kimse ekmek karnesiz, hiç bir yurddış ekmezsiz kalmıyacaktır. Bunun için telaşçılara kapılmamalıdır.

Evlerinde ihtiyaçtan fazla ekmek bulurduranlar Örfi Idare mahkemesine verileceklerdir. Fatih'te ölen

Vilâyetin tebliği

Karne alamıyanlar hemen nahiye müdürlerine müracaat etsinler

Ekmek karneleri pazar günü evlere dağıtılmıştır. Alama-yanlarla karnelerinde yanlışlık olanlar hemen bağlı bulundukları Nahiye Müdürlüklerine müracaat etmelidirler.

Seher adında bir kadının evinde 20 ekmek bulunmuştu. Şehireminde Hikmöt adında biri de 40 ekmek alarak bunları dilim dilim kesip fırına götürürken yakalanmıştır.

Filistin, portakal unundan mamul ekmek yiyormuş!

Ekmek darlığının önüne bir İngilizin keşfi sayesinde geçilmiş

Portakal ekmeği insanı besler mi?

Dünyanın her tarafında günün mühim meselelerinden birisi hiç şüphesiz ki, buğday ve ekmek meselesidir. Harb yüzünden her yerde yiyecek sıkıntısı çekiliyor. Levant adamları, vatandaşlarını Belnizdeki kemeri biraz daha (Devamı 5.inci sayfa)

Amerikan ordusu 6 milyon kişiye çıkarılacak

Vaşington 6 (A.A.) — Harbiye bakanı Patterson Amerikan ordusunun altı milyon kişiye çıkarılacağını

Bugün, ekmek istihkakını tam olarak alacağız

Ankara'dan dönen vali bu tedbirin muvakkat olduğunu, şimdilik ekmek istihkakının bir gün tam, bir gün yarım verileceğini söylüyor

Vilâyetteki toplantı

Birkaç gündür Ankara'da bulunan vali ve belediye reisi doktor Lâzî Kordar dün sabah Ankara'dan şehre gelmişlerdir. Vali ve belediye reisi doğrudan vâdî, yeti mekânına gelmiş ve vali muayenehanesinde bir müddet belediye şifhâs ve diğer aklıadamları ile görüşmüşlerdir. Toplantıda konuşma yapılmış, bazı işleri görülmüştür. Vali ve belediye reisi doktor Lâzî Kordar günlük ekmek istihkakının yarısı kadarını muvakkat olarak verileceğini söylemişlerdir. Bugün ekmek istihkakının yarısı, yarın ekmek istihkakının tamamı verilecektir. (Devamı 5.inci sayfa)

K. Dz. EREĞLİ BELEDİYESİ EKMEK KARNESİ

- 1 — Kaybedenlere yenisi verilmez.
- 2 — Gününde kullanılmıyan kupon geçmez.
- 3 — Tahrif ve taklidi Milli Koruma kanununun tayin ettiği cezaı müstelzemdır.

Nº 4451 *

B 19
MAYIS
EREĞLİ

B 20
MAYIS
EREĞLİ

B 17
MAYIS
EREĞLİ

B 18
MAYIS
EREĞLİ

B 15
MAYIS
EREĞLİ

B 16
MAYIS
EREĞLİ

B 13
MAYIS
EREĞLİ

B 14
MAYIS
EREĞLİ

B 11
MAYIS
EREĞLİ

B 12
MAYIS
EREĞLİ

Sayın Halka

Zayı olan Ekmek Kartları yerine bu tevziat devresi sonuna kadar yenisi verilmeyeceğinden Ekmek Kartlarının iyi muhafaza edilmesi sayın halktan tekrar rica olunur.

ZONGULDAK BELEDİYE BAŞLIĞI

İ L A N

Gemilerimizde seyahat eden yolculardan ekmek satışının tahdide tabi olduğu mıntakalara gideceklerin vapurdan çıkar çıkmaz ekmek karnesi almak üzere mahallerinde açılmış olan bürolara müracaat etmelerini hatırlatırız.

Umum Müdürlük

Beşerleme mecbur olduğu kimseler

Yeni Mülkiyet

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25

Temmuz - Ağustos 1942

EKMEK KARTI

Büyükler için

No. 132831

Vilâyet veya kaza Sakarya

- Yardımlar her yerde müteberdir.
- Gününde kullanılmayan kupon geçmez.
- Eylül kartı alınırken bu kısım geri verilir.
- Tahrif ve taklidi Millî Korunma Karunu

MALATYA BELEDİYESİ MART - NİSAN - MAYIS 1944 EKMEK KARNESİ	B	B	B	B	B	B	B
	Mayıs 23	Mayıs 11	Nisan 29	Nisan 17	Nisan 5	Mart 24	Mart 12
	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK
	B	B	B	B	B	B	B
No. <u>43255</u>	Mayıs 22	Mayıs 10	Nisan 28	Nisan 16	Nisan 4	Mart 23	Mart 11
1- Malatya Belediyesi dahilinde müteberdir.	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK
2- Gününde kullanılmayan kupon geçmez.	B	B	B	B	B	B	B
3- Tahrif ve taklidi Millî Korunma Kanununun 14'üncü maddesiyle müteberdir.	Mayıs 21	Mayıs 9	Nisan 27	Nisan 15	Nisan 3	Mart 22	Mart 10
4- Karnesini kaybedenlere yeniden karnesi verilir.	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK
	B	B	B	B	B	B	B
	Mayıs 20	Mayıs 8	Nisan 26	Nisan 14	Nisan 2	Mart 21	Mart 9
	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK
	B	B	B	B	B	B	B
	Mayıs 19	Mayıs 7	Nisan 25	Nisan 13	Nisan 1	Mart 20	Mart 8
	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK
	B	B	B	B	B	B	B
	EkmeK	Mayıs 6	Nisan 24	Nisan 12	Mart 31	Mart 19	Mart 7
	Mayıs 18	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK
	B	B	B	B	B	B	B
	Mayıs 29	Mayıs 17	Mayıs 5	Nisan 23	Nisan 11	Mart 30	Mart 18
	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK
	B	B	B	B	B	B	B
	Mayıs 28	Mayıs 16	Mayıs 4	Nisan 22	Nisan 10	Mart 29	Mart 17
	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK
	B	B	B	B	B	B	B
	Mayıs 27	Mayıs 15	Mayıs 3	Nisan 21	Nisan 9	Mart 28	Mart 16
	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK
	B	B	B	B	B	B	B
	Mayıs 26	Mayıs 14	Mayıs 2	Nisan 20	Nisan 8	Mart 27	Mart 15
	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK
	B	B	B	B	B	B	B
	EkmeK	Mayıs 13	Mayıs 1	Nisan 19	Nisan 7	Mart 26	Mart 14
	Mayıs 31	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK
	B	B	B	B	B	B	B
	Mayıs 30	Mayıs 24	Mayıs 12	Nisan 30	Nisan 18	Mart 25	Mart 13
	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK	EkmeK

DEĞİŞMEZ GELİRLİLER
1943 Mart - Nisan
EKMEK KARTI

No. 000920

BÜYÜKLER İÇİN

DEĞİŞMEZ GELİRLİLER
Temmuz - Ağustos
1942
EKMEK KARTI

No. 196116

VARLIK VERGİSİ (KASIM 1942-MART 1944)

Varlık vergisi kanunu dün kabul edildi

Tüccar, büyük çiftçilerle akar sahiplerinden alınacak olan verginin esaslarını neşrediyoruz

Ankara 11 (Telefonla) — Meclisin bugünkü toplantısında, Bayvekil Şükrü Saracoğlu nutkunu alkışlar arasında bitirip kürsüden ayrıldıktan sonra, ilk sözü Müstakil grup reisi B. Ali Râna Tarhan alması, yenilmiyecek güçlük olmadığını, sabit gelirlili vatandaşlar hakkında hükümetçe alınan kararların şükranla karşılandığını söyledikten sonra demiştir ki:

«Yalnız bu yardımla meselenin halledileceği kanaatinde değiliz. En çok uturup çekenleri tamamilen tesbit etmek mümkün olsa dahi, dağılacak maddeler ellerine geçinceye kadar hayati ihtiyaçları için, kndilerini piyasanın ezici tesiri dışında tutmağa imkân yoktur. İstihlakî ihtisâl ile ayarlamadıkça ve bununla birlikte fiyat mürakabesi yapılmadıkça günün meselesi halledilemeyecektir.»

Maliye Vekili B. Fuat Ağıralı, Bayvekilin bahsettiği Varlık vergisi kanunu lâyihasına temas etmiş; gerek bu, gerek memurlara parasız kumaş ve kundura, tasihsane ve fabrikalardan alınacak muamele vergisinin aynen alınması hakkındaki kanun lâyihalarının muvakkat bir encümeninde görüşülmesini teklif etmiştir. Aynılan muvakkat encümenin çalışması için, celseye, öğleden sonra toplanmak üzere nihayet verilmiştir.

Öğleden sonra Meclis toplanmış

zılı komisyonlarca tesbit edilmiştir.)

c) Ühşelerinde bulunan binalarının ve hisseli ise hissedarların hisselerine düşen bir yıllık gayrimatî iratı yekûnu 2500 liradan ve arazılarının vergide mukayyet kıymetleri 5000 liradan yukarı bulunan ve bu miktarlar ayrıldıktan sonra mütebaki irat ve kıymetlerle bu vergiyi verebileceği komisyonlarca kararlaştırılanlar,

d) 1939 senesindenberi 2395 veya 2728 maddeli kanunlar mücbince vergiye tâbi bir iş ve teşebbüsle uğraştığı halde bu kanunun neğri tarhında işini terk, devir veya tasfiye etmiş bulunanlar,

e) Meslekleri tacir, komisyoncu, telâli veya simsar olmadığı halde 1939 senesindenberi veya bir defaya mütehamir olsa bile ticarî muamelelere tavassut ederek komisyon veya tavassut mukabil olarak her ne nam ile olursa olsun para veya ayniyat almış olanlar,

3 — İkinci maddede yazılı mükellefiyet zümrelerinden iki veya daha ziyadesinde dâhil olanlar bu zümrelerin her birinden ayrı ayrı mükellef tutulurlar. Umumi, mülhak ve hususî bütçelerle belediye bütçelerinden ve 3639 numaralı kanuna tâbi müesseselerden tahsisat, maaş ve ücret alanlarla kadroya müsteniden yevmiyeli ile istihdam edilmiş yalnız bu maaş, tahsisat, ücret ve yevmiyelerinde dolayı ikinci maddenin (a) fıkrasının daki mükellefiyete tâbi değillerdir.

(Devamı sahife 2, sütun 1 de)

İstanbul'da Varlık vergisi listeleri bu sabah asıldı

Varlık vergisi kanunu bütün şartlarla tatbik edilecektir

Türk milleti ve köylüsü, ezici yükleri asırlarca tek başına çekmiş, fedakârlık taleplerine merdce mukabele etmiştir

Rus taarruzları etrafında düşünceler

S ask cephanesine dair muhtelif kaynaklardan gelen haberler, iki aydır birbirini takib eden Rus taarruzlarının tükü darduruluşuna, maddeye, hatta son günlerde oldukça başarılı neticeler de verdiğini bildiriyor. Leningrad'dan Karadeniz şark sahiline kadar uzanan genişlikli cümleli muamele cepheinde, her bir inisyatifinla Ruslara geçmiş olmasa, sebatleri üzerinde durulacak mühim bir hâlidir.

Rusya seferi bahşyalı iki yıl ve bir kıs geçti. Şimdi ikinci kışın ortalarında bulunuyoruz. Geride kalan bu harbî muameleler birbiriyle karşılaştırarak iki

Yalnız bir takım kimseler

Hükümetin müracaatlerine kulak tıkamış ve geçen yıl gösterilen serbestliği ve güveni suiistimal etmiştir

Bu memleket tarafından gösterilen misafirperverlikten faydalanarak zengin oldukları halde ona karşı bu nazik anda vazifelerini yapmaktan kaçacak kimseler hakkında bu kanun bütün şiddetle tatbik edilecektir.

Istanbulda Varlık vergisi işleri

Haciz yolile tahsilât yarın başlıyor

Istanbul, 14 (Yeni Asır) —
Şehrimizde varlık vergisini öde-
meyenlerden haciz yolile tahsilâta
cumartesi günü başlanacaktır. Bu
hususla görüşmek üzere defter-
darlıkta icra dairesi mümessilleri-
nin ve alâkadarların iştirakile bir
toplantı yapılmıştır.

Varlık Vergisi'ni ödeyemeyenlerin eşyaları satışı.
Milliyet Gazetesi Arşivi

Vergi müddeti bitti

Varlık vergisinin yünde iki fazlasıyla cezalı olarak ödeme müddeti dün akşam sona ermiştir. Çünkü tediye yekûnu 1,709,914 liradır. Bu suretle umumî tediye 87 milyona ulaşmıştır.

Bugünden itibaren bedenen çalıştırılacak olanlar, şehrimizdeki kamplarda toplandıktan sonra Erzurumdaki Aşkaleye sevk edilecektir.

Borcunu vermiyenlerin malları bugünden itibaren haczedilecektir

Bedenen çalıştırılacak olanlar, şehrimizdeki kamplarda toplandıktan sonra Erzurumdaki Aşkaleye sevk edilecektir.

Şark zabıtasının zabıtası. Bu zabıta müddeti 30 gün sürmektedir.

Alman uçakları

Dün sabah Londra

Cumhuriyet

19 uncu yıl sayı: 6620

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Talefat ve nakliyat idaresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu İstanbul No 240
Talefat: Rumeliyinin 22296, Tahrir Beyliği - 24206, Etiler ve Mithatpaşa 24209-24210

Cuma 22 İkincikanun 1943

Varlık vergisini vermiyenler On yedi kişiden mürekkeb ilk kafile dün gece toplama kampına sevk edildi Haciz muamelelerine de dün başladı

Varlık vergisi vermiyenlerin zabıtası. Bu zabıta müddeti 30 gün sürmektedir.

Varlık vergisinin son öde müddeti bugün bitmiştir. 1,709,914 liradır. Bu suretle umumî tediye 87 milyona ulaşmıştır. Bugünden itibaren bedenen çalıştırılacak olanlar, şehrimizdeki kamplarda toplandıktan sonra Erzurumdaki Aşkaleye sevk edilecektir.

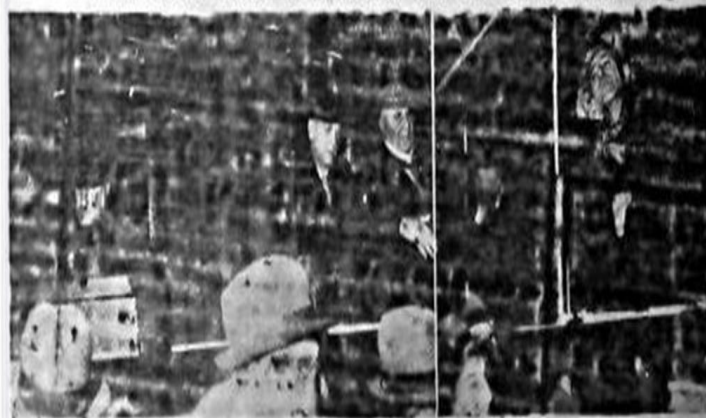
Varlık vergisini ödemiyenler

İlk kafile dün akşam Aşkaleye yollandı

Kafile azalarından ikisi son dakikada 497,000 lira tediye ederek serbest bırakıldılar

Aşkale yolcuları tıbbi Uludağ seyahatine çıkar gibi giyinmişlerdi. Ayaklarında golf pantolonları gözlerinde kar gözlükleri vardı

Vagon penceresinden duyulan ses: "Kuzum, mösyö Alber, para meselesini çabuk bitir, belki Ankaradan dönerim!.."

Aşkale yolcuları Erzurum treninde aileleriyle vedolayışırken

Varlık vergisi borçlarını öde - zabıta tarafından yakalanan ve 32 kişilik ilk kafile dün gece miyen ve tediye hüsnü niyet Kadıköy Modapalastaki kamp saat 20 de kalkan Erzurum tre-göstermiyerek birkaç gün evvel yerine nakledilen mükelleflerden (Denami 7 inci sayıda)

AŞKALEDE VARLIK VERGİSİ MÜKELLEFLERİ ÇALIŞIYORLAR:

Mühendis - Aferin Bohoraçi, taşları güzel tanzim etmişsin.
Bohor - Elbetta paşa, İstanbulda istifçiydim!..

Toplama kampına sevkedilen tacirler

Dün 31 tacir daha kampa götürüldü,
bunlar cumaya Aşkaleye sevkediliyorlar

Varlık vergisi mükellefleri tarafından Maliye nazırlığına 995.000 lira yatırılmıştır. Bu suretle umumî yekûn 121 milyon liraya bağış olmuştur.

Defterdarlık tarafından, borçlarını tediyeye etmiş veya tediyeye iyi niyet göstermişlere ald 31 kişilik yeni bir liste dün Emniyet Müdür-lüğüne verilmiştir.

Zabıta, dün gece bu listede isim-leri yazılı olanları toplama kampına sevk etmiştir. Kampa götürülenler

Salvator Levi, deri tüccarı Salamon Şoef, deri tüccarı Yako Berker, mü-cevherci Karabet Papazyan, köşec-i izak Karmano, demir ihracat tüccarı Bension Kamhu, tuhafiyeci Dimitri Saris, seriki Urpe Saris, de-mir tüccarı Toma Most, demirci Evengelos Most.

Kampta toplanan mükellefler cu-ma günü saat 19.30 da Erzurum trenle yola çıkacaklardır.

Gazetecilerimizin Kalkü-

Dün akşamki trenle Aşkaleye 60 kişilik
bir kafilé daha gönderildi

TOPRAK MAHSÜLLERİ VERGİSİ (HAZİRAN 1943-OCAK 1946)

- 1944 yılındaki Toprak Mahsulleri Vergisi büyük toprak sahiplerinin tarımsal kazançlarına yönelik oldu.
- Ekilen tüm ürünlerin %10'unun direk ürün şeklinde vergilendirilmesi şeklinde uygulandı.
- Vergi büyük toprak sahiplerinden daha çok küçük ve yoksul köylü üreticinin üzerinde çok ağır bir yük oluşturdu.

Truman Doktrini 1947

Truman Doktrini, 1947 yılında ABD Başkanı Harry Truman'ın Sovyet tehdidine karşı hazırladığı plandır. Bu doktrin ile ABD komünizm tehdidi altındaki devletlere mali ve askeri yardım yapacağını açıklamıştır. Bu çerçevede Türkiye'ye 100 milyon dolar yardım yapılmıştır.

Marshall Planı 1947

İkinci Dünya Savaşı sonrasında ABD tarafından sosyalist Sovyet Rusya'ya karşı antikomünist hareketleri destekleyen bir ekonomik yardım paketidir. Marshall Planı çerçevesinde 16 ülke ABD'den ekonomik kalkınma yardımı almıştır.

Marshall Plânı ve Türkiye Amerika'nın bize yardımı kısmıyacağı ümit ediliyor

8 hazirana kadar Marshall Plânı gereğince yaptığımız mübayaalar tutarı 32 milyon doları aştı

Amerikan yardım işleriyle meşgul olan Devlet Bakanı C. Saif Berkes

Ankara 13 (Telefonla) — Amerikan Kongresince 1949—50 yılı için Avrupa memleketlerine Marshall Plânı tasarlama göre yapılacak yardımda bir miktar indirileceği hakkında haberler burada ağızla da takip edilmektedir.

Türkiye ve Yunistanı kapsayan yardımda bir indirim olup olamayacağı henüz kesin olarak bilinmemektedir. Herhalde 1949—50 yılının ilk 6 ayı için Türkiye'ye 10 milyon dolar bir avansa verilmek üzere tahsisler 115 milyon dolardır. Her yekûna bakiye olmaktadır. Bu m. a. (Devamı Sa. 4. Sü. 7. del)

imiz tam olarak gelişmediği için askeri silahlanmanın bir coş

ULUS
ADIMIZ ANDIMIZDIR

Gl. Marshall'ın dün bildirdiğine göre
Türkiye'nin ihtiyacı tetkik ediliyor

AMERİKAN HÜKÜMETİ
Yeni yardım projeleri hazırlamayı düşünüyor

4 Temmuz 1948 tarihinden itibaren Türkiye, Marshall yardımlarını almaya başladı

Ankara'daki Amerikan Yardım Heyeti Başkanı M. Bread uçakla Vaşington'a gitti

Meraklısı İçin

- Çağlar KEYDER; «Türkiye’de Devlet ve Sınıflar»
- Zafer TOPRAK; «Milli İktisat-Milli Burjuvazi
- Korkut BORATAV; «Türkiye İktisat Tarihi 1908-2005»
- Şevket PAMUK; «Osmanlı-Türkiye İktisadi Tarihi»
- Faik ÖKTE; «Varlık Vergisi Faciası»
- Devrim Arabaları (film)
- («Salkım Hanımın Taneleri», «72. Koğuş» ve «Piyano Piyano Bacaksız» romanları okunabilir ya da aynı adlı filmleri izlenebilir)
- Kulüp Dizisi (Netflix)
- İş Bankası Müzesi (Sirkeci/İstanbul)
- https://www.youtube.com/watch?v=vbb_IHqDsx0
(Türkiye’nin Ekonomik Krizleri-1. Bölüm)